

Table des matières/Inhoudstafel

Voorwoord	9
<i>Philippe DE BACKER</i>	
Préface	11
<i>Philippe DE BACKER</i>	
Woord vooraf	13
<i>Philippe LAMBRECHT en Nathalie RAGHENO</i>	
Avant-propos	15
<i>Philippe LAMBRECHT et Nathalie RAGHENO</i>	
Droits fondamentaux et société numérique : la vie privée existe-t-elle encore ?	17
<i>Nathalie RAGHENO</i>	
1. La vie privée : un droit fondamental à protéger	17
2. Ambiguïté des attentes des personnes concernées	19
3. L'équilibre des intérêts : base de la protection de la vie privée	22
4. Conclusions	24
Consentement et intérêt légitime dans le secteur privé	27
<i>Benjamin DOCQUIR</i>	
Introduction	27
1. Le consentement	29
1.1. Notion et modalités d'obtention du consentement	29
1.2. Autres exigences	31
1.2.1. Preuve du consentement	31
1.2.2. Formes de la demande de consentement	32
1.2.3. Situations où le consentement n'est pas « libre »	35
1.3. Mineurs d'âge	36
1.4. Retrait du consentement	37
1.5. Autres implications du consentement	38
1.6. Droit transitoire ?	38
2. L'intérêt légitime du responsable du traitement ou d'un tiers	39
2.1. Notion	39

2.2. Le GDPR et l'intérêt légitime	41
3. Le « contrôle » des données comme perspective ?	43
De privacy tuin van IoT	45
<i>Ivan VANDERMEERSCH</i>	
1. Privacy vandaag	45
2. IoT: even de dingen uit elkaar houden	46
3. <i>Big data</i> zijn de brandstof die IoT doet draaien	48
4. De privacywetgeving: het kader	50
5. Privacy in de IoT-wereld	52
6. Privacy over de grenzen heen	53
6.1. Het Verenigd Koninkrijk	55
6.2. De Verenigde Staten	56
6.3. China	57
Besluit	58
Herbestemming van verzamelde persoonsgegevens voor andere doeleinden	61
<i>Prof. dr. Patrick VAN EECKE en Charlotte SUFFYS</i>	
Inleiding	61
1. Wat betekent doelbinding voor de herbestemming van persoonsgegevens?	63
1.1. Inleiding	63
1.2. Geen herbestemming voor onverenigbare doeleinden	64
2. Uitzonderingen	64
2.1. Verenigbare doeleinden	65
2.1.1. Wanneer zijn twee doeleinden verenigbaar?	65
2.2. Verdere gegevensverwerking voor wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden	68
2.2.1. Passende waarborgen	69
2.2.2. Geaggregeerde gegevens en geen maatregelen of beslissingen die een natuurlijke persoon betreffen	70
2.3. Verdere gegevensverwerking op basis van een rechtsgrond voor de rechtmatigheid van de verwerking	71
2.4. Mogelijke nationale beperkingen onder artikel 23 van de AVG	72

Herbestemming van persoonsgegevens: geen onmogelijke doch moeilijke opgave	73
---	----

**The data processor's new obligations under the GDPR:
a restored balance or a shift of responsibilities?** 75

Roxane TAMAS

Introduction	75
1. Processor's obligations under the Data Protection Directive	76
2. Processor's obligations under the GDPR	77
2.1. Following the controller's documented instructions	77
2.2. Processing to meet the requirements of the GDPR	78
2.3. Restrictions on subcontracting	78
2.4. Contract between the controller and the processor	79
2.4.1. Obligations of assistance and advice	80
2.4.2. Demonstrating compliance	80
2.5. Security obligations	81
2.6. Records of processing activities	82
2.7. Data breach notification	83
2.8. Transfer of personal data to third countries	83
2.9. Appoint a Data Protection Officer	83
3. Consequences of non-compliance with the GDPR requirements	84
4. A restored balance in the respective obligations of the controller and the processor or a shift of responsibilities?	84
Conclusion	86

**De DPO of functionaris voor gegevensbescherming
in de AVG – gevolgen voor de Belgische praktijk** 87

Dirk DE BOT

Inleiding	87
1. De aanstelling van een DPO doorheen het wetgevingstraject van de AVG	88
1.1. Voorstel Europese Commissie	88
1.2. Europees Parlement	88
1.3. Raad van Ministers	89
1.4. De (definitieve) regeling zoals opgenomen in de artikelen 37 tot en met 39 AVG	90

1.4.1. De minimumverplichting	90
1.4.1.1. Verwerking door een overheidsinstantie of -orgaan	90
1.4.1.2. Verwerkingen die regelmatige en stelselmatige observatie op grote schaal vereisen als kerntaak	91
1.4.1.3. Grootschalige verwerking van bijzondere categorieën als kerntaak	91
1.4.1.4. Wat zijn kerntaken?	91
1.4.2. Aanwijzing door verantwoordelijke én verwerker	91
1.4.3. Mogelijkheid of verplichting tot aanwijzing in andere gevallen	91
1.5. Evaluatie	92
2. Het ontbreken van een incentive of stimulans om een DPO aan te stellen	93
2.1. Het (relatieve) belang van de DPO in de regeling van de AVG	93
2.1.1. Overzicht van bepalingen	93
2.1.2. Het ontbreken van stimulansen	94
2.2. Toepassing van de regeling in de AVG op vrijwillig aangewezen DPO's?	94
2.3. Mogelijke voorstellen naar de toekomst toe	94
3. De regeling in verband met de DPO zoals opgenomen in de AVG	95
3.1. Statuut – intern of extern, individueel of groepswijd	95
3.2. Voorwaarden	96
3.2.1. Inhoudelijke voorwaarden – professionele kwaliteiten	96
3.2.2. Formele voorwaarde – de onverenigbaarheid	96
3.3. Positie	96
3.3.1. Inhoudelijk – betrokkenheid, ondersteuning en verslagplicht bij de hoogste leiding	96
3.3.2. Formeel – onafhankelijkheid, ontslagbescherming, mededeling en vertrouwelijkheid	97
3.3.2.1. Onafhankelijkheid	97
3.3.2.2. Ontslagbescherming	97
3.3.2.3. Mededeling aan de toezichthouder	98
3.3.2.4. Geheimhouding/vertrouwelijkheid	98
3.4. Taken	98
3.4.1. Informatie	98
3.4.2. Advies	98
3.4.3. Toezicht	98
4. Gevolgen voor Belgische verwerkingen	99
4.1. De huidige situatie – een beperkt aantal aangestelden of functionarissen voor gegevensbescherming	99

4.2. Veiligheidsconsulent in de publieke sector	100
4.3. De uitbreiding van de functie van veiligheidsconsulent tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer	100
4.4. Veiligheidsconsulent versus DPO?	101
4.5. De verhouding tussen veiligheidsconsulent en DPO	101
5. Tot slot – enkele richtlijnen bij de aanstelling van een DPO	103

La licéité du traitement de données personnelles du travailleur au regard du nouveau Règlement (UE) n° 2016/679 sur la protection des données 105

Emmanuel PLASSCHAERT

1. Propos introductifs	105
2. Bref rappel des grands principes régissant la protection des données personnelles des travailleurs	107
3. Incidence du Règlement (UE) n° 2016/679 sur l'exigence de licéité du traitement des données personnelles	110
3.1. Le régime général	110
3.1.1. Le consentement	110
3.1.1.1. Le consentement sous la législation actuelle	110
3.1.1.2. Le consentement sous le Règlement (UE) n° 2016/679	113
3.1.2. Les autres bases légales	115
3.2. Le régime des données sensibles	116
3.2.1. Le consentement	116
3.2.1.1. Le consentement sous la législation actuelle	116
3.2.1.2. Le consentement sous le Règlement (UE) n° 2016/679	116
3.2.2. Les autres bases légales	117
4. Conclusions	117

De aansprakelijkheid van de werkgever in het licht van zijn nieuwe verplichtingen onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming 119

Chris VAN OLMEN en Cecilia LAHAYE

1. De werkgever als verwerkingsverantwoordelijke van persoons-gegevens	120
2. Nieuwe en/of versterkte verplichtingen voor de verwerker	121
3. Nieuwe rechten voor de datasubjecten	122
4. Aansprakelijkheid van de werkgever	125
4.1. Algemeen	125
4.2. Enkele kanttekeningen inzake 'big data'	129

Gegevensbescherming en AVG in praktijk: impact en aansprakelijkheid bij een M&A-transactie	131
<i>Carolyne VANDE VORST</i>	
Inleiding	131
1. M&A-transacties kort beschreven	133
2. Impact AVG bij M&A-transacties	134
2.1. Uitgaande van het voorwerp van de transactie	134
2.2. Uitgaande van het M&A-transactietraject	138
3. Niet-naleving van de AVG... <i>quid</i> met de aansprakelijkheid?	140
3.1. Bestuurdersaansprakelijkheid	140
3.2. Contractuele aansprakelijkheid	141
3.3. Buitencontractueel	142
3.4. Strafrechtelijke aansprakelijkheid	142
Conclusie	143
Transborder data flow: today and tomorrow	145
<i>Tanguy VAN OVERSTRAETEN</i>	
Introduction	145
1. Current Legal Framework in Belgium	146
1.1. The overall principle of prohibition of personal data transfer outside the European Union	146
1.2. The first exception to the prohibition of transfer: the adequacy determination by the European Commission	146
1.3. The second exception to the prohibition of transfer: the derogations listed in the Directive	147
1.4. The third exception to the prohibition of transfer: the safeguards referred to in the Directive	148
1.4.1. The principle	148
1.4.2. The standard contractual clauses	148
1.4.3. The <i>ad hoc</i> contractual clauses	149
1.4.4. The Binding Corporate Rules	149
1.5. The application of the (contractual) safeguards in Belgium	151
2. The Upcoming General Data Protection Regulation	152
2.1. Introduction	152
2.2. Transfers based on recognised adequacy (Article 45 of the GDPR)	152

2.3.	Transfer based on appropriate safeguards	154
2.3.1.	Recognition of existing and new transfer solutions as legal instruments	154
2.3.2.	The BCR under the GDPR	155
2.4.	Transfers based on derogations	156
	Conclusion	157
	Cloud computing – status en impact van de GDPR	159
	<i>Frederik VAN REMOORTEL</i>	
1.	Beschrijving	159
1.1.	Begrip	159
1.2.	Voordelen en risico's	161
1.2.1.	Voordelen	161
1.2.2.	Risico's	161
2.	Wettelijk kader	162
2.1.	Huidige regelgeving, adviezen en Europese initiatieven	162
2.1.1.	Basiswetgeving en toepasselijk recht	162
2.1.2.	Adviezen	163
2.1.3.	De Europese <i>Digital Single Market Strategy</i> – Het <i>European Cloud Initiative</i>	163
2.2.	De GDPR	165
3.	Analyse	165
3.1.	De verschillende spelers	165
3.1.1.	De verantwoordelijke voor de verwerking	165
3.1.2.	De verwerker	166
3.1.3.	Onderaannemers van de verwerker	167
3.2.	Rechten en verplichtingen	167
3.2.1.	Rechten van de betrokkenen	167
3.2.1.1.	Informatieplicht	168
3.2.1.2.	Recht op toegang, verbetering en schrapping	168
3.2.2.	Technische en organisatorische gegevensbeschermingsmaatregelen – overeenkomst tussen de verantwoordelijke voor de verwerking en de verwerker	169
3.2.3.	Lokalisatie – internationale doorgifte van persoonsgegevens	170
3.2.4.	Retentie	171
4.	Het afsluiten van een <i>cloud computing</i> -overeenkomst in de praktijk	172
4.1.	Identificeer welke gegevens en verwerkingen men naar de <i>cloud</i> overweegt te migreren	172

4.2. Bepaal de eigen technische en juridische vereisten	172
4.3. Identificeer het geschikte type <i>cloud</i> -oplossing	174
4.4. Voer een risicoanalyse uit	174
4.5. Kies een geschikte <i>cloud provider</i>	174
4.6. Volg wijzigingen op doorheen de tijd	175
Les trois premiers guides d'implémentation du GDPR publiés par le G29	177
<i>Thierry LÉONARD, Didier CHAUMONT et Olivia GUERGUINOV</i>	
Introduction	177
1. Les Guidelines relatives à la désignation des DPO	178
1.1. Introduction	178
1.2. Dans quel cas et sur quels critères doit-on désigner un DPO ?	180
1.3. Quelles sont les principales fonctions du DPO ?	184
1.4. Les missions du DPO	186
2. Les Guidelines sur la détermination de l'autorité chef de file	187
2.1. Introduction	187
2.2. La notion de traitement transfrontalier et d'affectation sensible des personnes concernées	188
2.3. L'identification de l'autorité chef de file et la notion d'établissement principal du responsable ou du sous-traitant	190
2.4. <i>Quid</i> en cas de groupe d'entreprises ?	191
2.5. <i>Quid</i> des « autres » autorités de contrôle concernées ?	192
2.6. Le mécanisme du guichet unique pour les sous-traitants	193
3. Les Guidelines sur le droit à la portabilité	194
3.1. Introduction	194
3.2. Une interprétation large des conditions d'existence du droit	194
3.3. Un devoir strict de prise en considération les droits et libertés des tiers	195
3.4. Des outils de transmission des données qui restent néanmoins peu clairs	197
3.5. Une information spécifique sur le nouveau droit à la portabilité	198
3.6. Une responsabilité limitée du responsable auprès de qui s'exerce le droit à la portabilité	198

De drie richtsnoeren van de Werkgroep Artikel 29	201
<i>Olivier VANDEPUTTE</i>	
Inleiding	201
1. De richtsnoeren met betrekking tot de functionaris voor gegevensbescherming (DPO)	202
1.1. Aanstelling van een functionaris voor gegevensbescherming	202
1.1.1. Verplichte aanstelling van een DPO	202
1.1.2. Functionaris voor gegevensbescherming van de verwerker en/of de verwerkingsverantwoordelijke	204
1.1.3. “makkelijk te contacteren vanuit elke vestiging”	204
1.1.4. Expertise en vaardigheden van de functionaris	205
1.1.5. Expertise en vaardigheden van de functionaris	206
1.2. De positie van de functionaris voor gegevensbescherming	206
1.2.1. De functionaris moet bij alle aangelegenheden die verband houden met verwerking en bescherming van persoonsgegevens worden betrokken	206
1.2.2. Het ter beschikking stellen van de nodige middelen	207
1.2.3. Het onafhankelijk functioneren	207
1.2.4. Geen ontslag noch straffen	207
1.2.5. Belangenconflicten	208
1.3. De taken van de functionaris voor gegevensbescherming	208
2. De richtsnoeren met betrekking tot het recht op overdraagbaarheid van gegevens (<i>data portability</i>)	210
3. De richtsnoeren met betrekking tot de leidende toezichthoudende autoriteit (<i>lead supervisory authority</i>)	212
GDPR: How to get prepared by the 25th of May 2016? The Belgian DPA urges you to take 13 steps now	213
<i>Joëlle JOURET and Valérie VERBRUGGEN</i>	
Introduction	213
1. Awareness	214
2. Information you hold (Articles 30, 17, 19)	214
3. Communicating privacy information (Articles 12, 13, 14)	214
4. Individuals’ rights (Articles 12, 15-22)	215
5. Data subject access requests (Articles 12, 15)	215
6. Legal basis for processing personal data (Article 6)	216
7. Consent (Article 7)	216
ANTHEMIS	229

8.	Children (Article 8)	217
9.	Data breaches (Articles 32, 33, 34)	217
10.	Data Protection by Design and Data Protection Impact Assessment (Articles 25, 35, 36)	217
11.	Data Protection Officers (Articles 37, 38, 39)	218
12.	International (Articles 56, 60)	218
13.	Existing contracts (Articles 28, 29)	219